

انجمن ایرانی مطالعات زنان

معاونت امور زنان و خانواده
ریاست جمهوریهمایش ملی
زنان، خانواده و شبکه های اجتماعی مجازی

کد مقاله: ۹۸۵

بازنمایی تصویر زنان و خوانش مطالبات آنان در شبکه های اجتماعی با تاکید بر اینستاگرام

کتایون مصری^۱

چکیده:

راشل سیمونز، محقق در زمینه جنسیت که به طور اختصاصی درباره دختران جوان تحقیق می کند، می گوید: زنان جوان به طور کلی روی سیستم هایی با عوامل بصری مانند اینستاگرام تسلط دارند. اینستاگرام این امکان را به شما می دهد چهره خود را مانند زمانی که آرایش کرده یا از دیگر تولیدات زیبایی استفاده می کنید، تغییر دهید؛ به نحوی که تصویرتان بی عیب و نقص به نظر می آید. در ایران نیز هرچند آمار دقیقی از میزان حضور زنان در اینستاگرام وجود ندارد، اما براحتی میتوان حضور ملموس و فعال زنان را در آن درک کرد. اما زنان در این فضای مجازی بدنبال چه هستند و چه محتوایی از سوی آنان در این فضای مجازی تولید می شود؟ در این تحقیق با بررسی محتوای بیش از ۵۰ صفحه اینستاگرام زنان و دختران جوان نه تنها به تحلیل المان های بصری حضور آنان می پردازیم که سطح و نوع مطالبات آنان را در فضای مجازی تحلیل خواهیم کرد. نتیجه این بررسی نشان می دهد که گذشته از سلبریتی های زن که در اینستاگرام حضور فعالی دارند، اینستاگرام به فضایی برای نمایش چهره ای از زنان ایرانی تبدیل شده که آنان اجازه نمایش این چهره را در فضای بیرونی اجتماع ندارند. رقابت دختران جوان در انتشار عکسهای خود و اشتراک گذاری آن با دوستان در سطح وسیع، میل به دیده شدن و خروج از انزوا و پرده نشینی را در زنان جوان نمایش می دهد. از سویی، وجود صفحات متعدد فروش لوازم آرایش، فشن و مدلینگ، آرایه خدمات خاص مانند ماساژ و حتی صفحات پورن برای دعوت زنان به تغییر نگاه به حیات سنتی و ترویج تجمل دوستی و مادپرایی جلوه ای دیگر از حضور زنان در اینستاگرام است. هرچند بهر حال عده ای نیز از این شبکه برای ترویج حقوق زنان، امور خیریه، دفاع از حقوق حیوانات و محیط زیست و تشکیل کمپین هایی برای آرایش نکردن و... بهره می گیرند. این تحقیق نشان می دهد که زنان جوان برای حضور در صفحاتی رغبت بیشتری دارند که حس نوجویی، کمال طلبی، میل به محبوبیت و مورد تحسین واقع شدن را در آنان ارضا کند. بنابراین آنچه نتیجه حضور فعال زنان در شبکه های مجازی چون اینستاگرام خواهد بود، تغییر سریع سبک زندگی است.

واژگان کلیدی: شبکه های اجتماعی، زنان، اینستاگرام، مطالبات.

^۱ دانشجوی دکتری مطالعات زنان دانشگاه تربیت مدرس - Katayonmesri76@gmail.com

۲۶ و ۲۷ بهمن ماه ۹۵